

Z 14-01

Výkaz o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. 10. 2012

Pokyny a vysvětlivky k vyplnění

Liší-li se text či vysvětlivky uvedené na formuláři od těchto „Pokynů a vysvětlivek k vyplnění“, platí verze uvedená v „Pokynech a vysvětlivkách“.

Kdo výkaz vyplňuje

Výkaz vyplňují všechna zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy určená pro děti předškolního věku, děti ve věku povinné školní docházky i pro mládež po skončení povinné školní docházky zapsaná do rejstříku škol a školských zařízení (dále jen „rejstřík“), tj. dětské domovy, dětské domovy se školou, výchovné ústavy a diagnostické ústavy. Výkaz nevyplňují střediska výchovné péče, která sestávají výkaz Z 34-01, ani zařízení, která jsou déle než jeden rok mimo provoz, ani zařízení nově zřízená, která k 31. 10. 2012 dosud nezahájila činnost.

Zařízení odešle výkaz do **12. 11. 2012** v elektronické podobě na server určený pokyny MŠMT. Následně zašle na vědomí zpracovatelskému místu i výpis dat potvrzený ředitelem zařízení. Výjimečně lze výkaz předat na předepsaném formuláři zpracovatelskému místu ve zkráceném termínu do 5. 11. 2012. Zpracovatelským místem je pro zařízení zřizovaná MŠMT přímo MŠMT, pro zařízení zřizovaná krajem, registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi nebo jinou právnickou nebo fyzickou osobou odbor školství krajského úřadu, v Praze odbor školství Magistrátu hl. m., pro zařízení zřizovaná obcí nebo svazkem obcí odbor školství úřadu obce s rozšířenou působností, (podle § 28 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „školský zákon“). Příslušné zpracovatelské místo poskytne zařízení v případě potřeby metodickou a technickou pomoc.

Bližší informace jsou k dispozici na internetové stránce www.msmt.cz odkaz Statistika školství a dále pak Sběry statistických dat, Regionální školství, Výkonové výkazy řady S, Z, R nebo <http://sberdat.uiv.cz/login> odkaz Informace.

Společné poznámky k vyplňování výkazu

- Hodnoty ve výkaze se udávají v celých číslech. Výjimka v odd. X je uvedena v popisu tohoto oddílu.
- Zařízení může zpracovat k výkazu komentář, který bude obsahovat IZO a označení zařízení a bude potvrzen ředitelem zařízení. Zpracovatelská místa si mohou od zařízení vyžádat zdůvodnění i dodatečně. Při výskytu závažných chyb v datech výkazu nebo údajů vyžadujících zdůvodnění je vypracování komentáře podmínkou a je vyžadováno pořizovacím programem.
- Opravit výkaz lze **jen po dohodě se zpracovatelským místem** tak, že se celý (vč. nového výpisu s vyznačenou opravou) předá znovu.

Vysvětlivky k údajům výkazu

Jednotné záhlaví se skládá z řádku, určeného pro kódové vyznačení identifikací a klasifikací, a z textové části. Kódy a texty použité v záhlaví musí být shodné s kódy a texty použitými v rejstříku a v číselnících uvedených na formuláři nebo v těchto pokynech.

V **kódovém řádku** záhlaví se uvádí **resortní identifikátor zařízení (IZO)** uvedený v rejstříku.

Do údaje označeného ¹⁾ se uvede členění diagnostického ústavu podle věku dětí (místním kódem podle číselníku:

- 0 bez rozlišení věku
- 1 pro děti
- 2 pro mládež

Tento údaj **vyplňuje jen diagnostický ústav**, ostatní zařízení tento údaj nevyplňují.

Do údaje označeného ²⁾ se uvede, jsou-li v zařízení zřízena oddělení pro nezletilé matky či oddělení s výchovně léčebným režimem (místním kódem podle číselníku:

- 0 není zřízeno žádné speciální oddělení
- 1 zřízeno oddělení pro nezletilé matky
- 2 zřízeno oddělení s výchovně léčebným režimem

3 zřízena obě speciální oddělení

Tento údaj **nevyplňují diagnostické ústavy**.

Do údaje označeného ³⁾ se kódově vyznačí, jde-li o zařízení pro děti-cizince či nikoli (§ 2 odst. 4 zákona č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon“) (místním kódem:

- 0 zařízení pouze pro děti-občany ČR
- 1 v zařízení je oddělení pro děti-cizince
- 2 zařízení pouze pro děti-cizince

Do údaje označeného ⁴⁾ se kódově vyznačí, je-li zařízení mimo provoz (dočasně, ale dlouhodobě uzavřeno, zrušeno, apod.) (=A) či nikoli (=N). Ve výkaze za zařízení mimo provoz bude vyplněno pouze záhlaví a oddíly III, IV a V, ostatní oddíly musí zůstat nevyplněny. Výkaz za zařízení mimo provoz se vyplňuje pouze v případě, že zařízení fungovalo v uplynulém školním roce.

V *textové části* se uvádějí označení zařízení a adresa podle rejstříku.

A. Dodatek za školní rok 2011/2012

Oddíl III.

Vyplňují pouze diagnostické ústavy.

Ř. 0313: Uvede se součet počtu dnů, které jednotlivé děti strávily v zařízení mezi 1. 9. 2011 a 31. 8. 2012. Výraznější odchylky tohoto ukazatele od kapacity ústavu násobené 365 je nutno zdůvodnit v komentáři.

Oddíl IV.

Ne vyplňují diagnostické ústavy.

Ř. 0409: Uvedou se nově přijatí, které nelze zařadit do předcházejících řádků (ukončili školní vzdělávání, děti před zahájením povinné školní docházky).

Ř. 0414: Rozumí se tím děti podmíněně umístěné mimo zařízení (viz § 23 odst. 1 písm. b) zákona).

Ř. 0415: Uvede se součet počtu dnů, které jednotlivé děti strávily v zařízení mezi 1. 9. 2011 a 31. 8. 2012, včetně dnů strávených dětmi na útěku. Výraznější odchylky tohoto ukazatele od kapacity zařízení násobené 365 je nutno zdůvodnit v komentáři.

Ř. 0416: Uvede se součet počtu dnů, které jednotlivé děti strávily mezi 1. 9. 2011 a 31. 8. 2012 na útěku.

Oddíl V.

Ne vyplňují diagnostické ústavy.

Uvedou se děti, které v uplynulém školním roce během pobytu v zařízení získaly střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitou, nebo prošly rekvalifikačním kurzem.

B. Školní rok 2012/2013

Oddíl VI.

Do počtu dětí se zahrnují i ty, které jsou ke dni vykazování krátkodobě nepřítomny (hospitalizovány, na návštěvě u rodiny, na útěku ap.).

Ř. 0604: Uvedou se děti nezletilých matek umístěné spolu s nimi ve vykazujícím zařízení. Tyto děti se započítávají do celkového počtu dětí v ř. 0601.

Ř. 0610: Vyplní zařízení, jejichž činnost je specializovaná na výchovně léčebný režim (viz § 9 vyhlášky č. 438/2006 Sb., dále jen „vyhlášky“).

Ř. 0614: Uvedou se všechny děti s cizím státním občanstvím.

Ř. 0614a: Uvedou se děti se státním občanstvím státu Evropské unie s výjimkou České republiky.

Oddíl VII.

Tento oddíl se týká dětských domovů, diagnostických ústavů určených pro děti a dále i jiných zařízení, pokud jsou v nich umístěny děti nezletilých matek.

Oddíl IX.

Ř. 0908: Vyplní jen diagnostický ústav.

Ř. 0909: Rozumí se tím děti, které se připravují na povolání v rekvalifikačním kurzu.

Ř. 0912: Vyplní jen dětský domov.

Oddíl X.

Zahrnují se **všichni**, kdo uvedenou činnost vykonávají, bez ohledu na druh jejich pracovního právního vztahu k vykazujícímu zařízení (pracovní poměr, dohoda apod.) a na zdroje financování.

Sl. 4: Uvedou se počty pracovníků se speciálně pedagog. vzděláním.

Sl. 7: Za středoškolské vzdělání se považuje střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitou (viz § 58 školského zákona).

Sl. 8: Při přepočtu na plně zaměstnaného se porovnává úvazek pracovníka se základním úvazkem pro danou kategorii. Údaje o pracovnících přepočtených na plně zaměstnané se uvádějí s přesností na 1 desetinné místo.

Příklad: 3 pracovníci na plně úvazky, 1 pracovnice na 3/4 úvazku, 1 pracovník na 1/3 úvazku dává úhrnem $3 + 0,75 + 0,3333 = 4,0833$; zapíše se 4,1 přepočteného pracovníka.

Ředitel zařízení bude uveden podle svého profesního zaměření a to pouze v případě, že v zařízení vykonává některou z odborných profesí.

Ř. 1001: Speciální pedagog je pracovník, který zabezpečuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami speciálně pedagogickou péči (psychopedickou, somatopedickou, logopedickou, surdopedickou, tyflopeditickou, etopedickou, aj.). Nejde o učitele, který má speciálně pedagogickou kvalifikaci a vykonává přímou vyučovací činnost.

Ř. 1007: Uvádějí se jen **odborní** pracovníci, nezařazení do žádné z předchozích kategorií, např. učitelé působící přímo ve vykazujícím zařízení, pracovníci sociální péče, bezpečnostní pracovníci, apod. Nepatří sem administrativní, provozní apod. pracovníci **ani učitelé ze škol** při vykazujícím zařízení. Nepatří sem ani etoped (uvede se jako speciální pedagog), ani psychoterapeut (psycholog).

Oddíl XI.

Pokud od 31. 10. 2011 nedošlo v zařízení ke stavebním úpravám, měly by se údaje v ř. 1101, 1102 a 1107 rovnat údajům za minulý školní rok. Uvádí se skutečná kapacita zařízení, která se může lišit od údaje uvedeného v rejstříku.

Ř. 1101: Zahrnují se veškerá lůžka určená pro pobyt dětí umístěných v zařízení v ložnicích i v bytech.

Ř. 1102 až 1105: Rozumí se ložnice mimo byty. Rozdělení ložnic se provede podle nejvyššího možného počtu lůžek ve všech pokojích, přípustného podle platných hygienických předpisů, zejména vyhlášky MZd č. 410/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nikoli podle skutečného počtu ubytovaných.

Ř. 1106: Uvede se celkový počet lůžek v ložnicích (tj. mimo byty).

Ř. 1107: Uvedou se výhradně byty určené pro pobyt dětí umístěných do zařízení podle § 2 odst. 4 vyhlášky, nepatří sem služební byty zaměstnanců.

Ř. 1108: Uvede se počet lůžek pro děti v bytech z ř. 1107.

Oddíl XII.

Ř. 1201 až 1209: Uvádějí se děti podle § 2 odst. 12 zákona. Zahrnují se sem i děti nezletilých matek z ř. 0604, jsou-li postižené.

Ř. 1209: Autistické děti se zahrnou do tohoto řádku, ale nezahrnují se v ř. 1201 (s mentálním postižením). Nepatří sem mentálně postižené děti s autistickými rysy, zahrnované do ř. 1201.

Ř. 1209a: Uvádějí se **pouze děti podle § 10** vyhlášky. Tyto děti se již neuvádějí do ř. 1208.

Ř. 1209b: Uvádějí se **pouze děti podle § 11** vyhlášky. Tyto děti se již neuvádějí do ř. 1208.

Ř. 1210: Je-li dítě uvedené v ř. 1209a nebo 1209b rovněž zdravotně postižené, bude uvedeno současně i u příslušného druhu postižení s výjimkou ř. 1208. V řádku 1210 bude započteno 2x. Zařízení vysvětlí tuto skutečnost v komentáři.

Základní kontrolní vazby

oddíl III:

- počet dětí přijatých do diagnostického ústavu (ř. 0301) nesmí být menší než součet počtů dětí přijatých podle uvedených kategorií (ř. 0302 až 0305) a měl by se mu rovnat
- počet dětí rozmístěných z diagnostických ústavů (ř. 0306) nesmí být menší než součet počtů dětí rozmístěných z diagnostických ústavů podle uvedených způsobů (ř. 0307 + 0308) a měl by se mu rovnat
- počet dětí rozmístěných z diagnostických ústavů (ř. 0306) nesmí být menší než součet počtů dětí rozmístěných do uvedených typů zařízení (ř. 0309 až 0311) a měl by se mu rovnat

oddíl IV:

- počet nově přijatých dětí (ř. 0401) se musí rovnat součtům počtů dětí podle uvedených druhů a typů škol (ř. 0403 až 0409)
- počet nově přijatých dívek (ř. 0402) nesmí být větší než počet nově přijatých dětí (ř. 0401)

- počet dětí, které odešly ze zařízení (ř. 0410) nesmí být menší než počet uskutečněných adopcí a počet odchodů do pěstounské péče (ř. 0411 + 0412), než počet propuštěných dětí (ř. 0413) a než počet dětí podmíněně umístěných mimo zařízení (ř. 0414)

oddíl VI:

- počet dětí celkem (ř. 0601) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0602), než počet úplných sirotek (ř. 0603) a než počet dětí nezletilých matek (ř. 0604),
- počet dětí celkem (ř. 0601) nesmí být menší než součet počtů dětí podle důvodů umístění (ř. 0605 až 0608), než počet výchovných, rodinných, výchovně - léčebných a pracovních výchovných skupin (ř. 0609 až 0612), než počet dětí s cizím státním občanstvím (ř. 0614) a než počet dětí na útěku (ř. 0615)
- počet nezletilých matek (ř. 0602a) nesmí být větší než počet dívek (ř. 0602)
- počet dětí ze zemí EU (ř. 0614a) nesmí být větší než počet cizinců celkem (ř. 0614)

oddíl VII:

- počet dětí celkem (ř. 0701) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0702) a musí se rovnat součtu počtů dětí podle věku (ř. 0703 + 0704)

oddíl VIII:

- počet dětí celkem (ř. 0801) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0802) a musí se rovnat součtu počtů dětí podle věku (ř. 0803 + 0804)
- počet dětí ve věku do 15 let (ř. 0803) nesmí být menší než součet počtů těchto dětí podle druhu školy (ř. 0805 až 0806a)
- počet dětí starších 15 let celkem (ř. 0804) nesmí být menší než součet počtů těchto dětí podle druhu školy (ř. 0807 až 0808a)

oddíl IX:

- počet dětí celkem (ř. 0901) nesmí být menší než počet dívek (ř. 0902) a musí se rovnat součtu počtů dětí podle zařazení (ř. 0906 až 0912)
- počet dětí celkem (ř. 0901) by se měl rovnat součtu počtů dětí podle věku (ř. 0903 + 0904)

oddíl X:

pro každý řádek:

- počet pracovníků ve sl. 2 nesmí být menší než počty žen ve sl. 3
- počet pracovníků ve sl. 2 nesmí být menší než počty pracovníků ve sl. 4 a než součet počtů pracovníků ve sl. 5 až 7 a měl by se tomuto součtu rovnat
- přepočtený počet ve sl. 8 nesmí být větší než počet fyzických osob ve sl. 2

oddíl XI:

- celková lůžková kapacita (ř. 1101) se musí rovnat součtu počtů lůžek v ložnicích pro děti (ř. 1106) a v bytech (ř. 1108)
- počet ložnic (ř. 1102) se musí rovnat součtu počtů ložnic podle počtu lůžek (ř. 1103 až 1105)
- počet lůžek v ložnicích (ř. 1102) nesmí být menší než součet počtu lůžkových ložnic, dvojnásobku počtu 2-3lůžkových ložnic a čtyřnásobku 4 a vícelůžkových ložnic

oddíl XII:

pro každý řádek:

- počet postižených dětí ve sl. 2 se musí rovnat součtu údajů ve sl. 3 až 5

pro každý sloupec:

- součet údajů v ř. 1210 se musí rovnat součtu údajů v ř. 1201 až 1209b (bez ř. 1207)
- počet hluchoslepých dětí (ř. 1207) nesmí být větší než počet dětí s více vadami (ř. 1206)

Mezioddílové vazby:

- počet dětí celkem (odd. VI, ř. 0601) se musí rovnat součtu počtů dětí předškolního věku, dětí plnicích povinnou školní docházkou a dětí, které zůstaly v péči zařízení po skončení povinné školní docházky (ř. 0701 + 0801 + 0901), totéž se týká i dívek (odd. VI, ř. 0602 a ř. 0702 + 0802 + 0902)
- počet dětí nezletilých matek (odd. VI, ř. 0604) by neměl být větší než počet dětí předškolního věku (odd. VII, ř. 0701)
- počet postižených dětí celkem v odd. XII, ř. 1210, sl. 2 po odpočtu dětí s poruchami chování (ř. 1209a a 1209b), nesmí být větší než počet dětí v zařízení celkem v ř. 0601, totéž platí obdobně i pro sl. 3 a počet dětí před zahájením povinné školní docházky v ř. 0701, pro sl. 4 a počet dětí plnicích povinnou školní docházkou v ř. 0801 a pro sl. 5 a počet dětí po skončení povinné školní docházky v ř. 0901
- počet dětí s poruchami chování (ř. 1209a a 1209b) v odd. XII, sl. 2 nesmí být větší než počet dětí v zařízení celkem v ř. 0601

Zde jsou uvedeny pouze základní kontrolní vazby, které mají informovat zpracovatele při vyplňování výkazu. Podrobnější - úplné kontrolní vazby jsou součástí pořizovacího programu